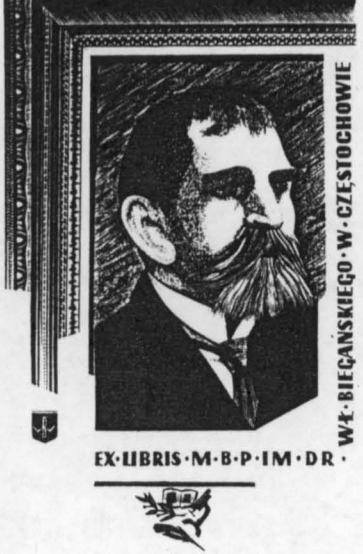

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. W. Biegańskiego
w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

№ 201 Wtorek dnia 17 Sierpnia 1915 roku. Cena 6 groszy. ROK X.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie biura ogłoszeń, kantory i biura reklamowe w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, 11-go ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 88.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYNOSI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domów. Zagranicą, ze markami pocztowemi, dopłaca się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 20. Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petitowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 60, na sekstsie, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 15. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wyraz. Najdalsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści nietrzymającej się pos. Ceny. Za dołączenie prospektów lub rabiam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Mysskowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedyńczego egzemplarza kop. 3.

Komunikaty urzędowe.

Komunikat niemiecki.

(W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 15 sierpnia:

Wschodni plac boju.

Wojska generała Belowa odrzuciły Rosjan z okolicy Kupiszek ku północy. Wzięły ono 4 oficerów, 2800 żołnierzy do niewoli i zdobyły 1 karabin maszynowy.

Wycieczka Rosjan z Kowna została odparta, 1000 jeńców wpadło w nasze ręce. Nasze atakujące wojska podsunęły się pod twierdzę.

Pomiędzy Narwią a Bugiem stawiali Rosjanie na wczoraj zaznaczonej linji zacięty opór. Późnym wieczorem wojska nasze sforsowały przejście przez Norzew.

Wojska generała Scholza wzięły wczoraj przeszło 1000 jeńców pomiędzy nimi 14 oficerów i zdobyły 10 karabinów maszynowych.

Pierścień około Modlina zacieśnia się coraz bardziej. Na wszystkich frontach zyskaliśmy na terenie.

Nieprzyjaciel stawił zacięty opór posuwaniu się armji. W ciągu dnia udało się stanowiska nieprzyjacielskie przełamać koło Łosic i na północ, oraz na połowie drogi Łosice—Międzyrzecz. Nieprzyjaciel cofa się.

Generał Woyrsch wziął do niewoli od 8 do 14 sierpnia 4000 jeńców, pomiędzy nimi 22 oficerów i zdobył 9 karabinów maszynowych.

Pokonany nieprzyjaciel usiłował wczoraj znowu zająć front na linji Rożanka (na północ od Włodawy) na południe od Lawatycze—Horodyszcze—Międzyrzecz. Pod naporem naszego natychmiast rozpoczętego ataku, kontynuuje nieprzyjaciel od dzisiaj rana odwrót.

Zachodni plac boju.

W Argonach umocniony został fort Marcina. 350 poległych w nim Francuzów pochowano.

Na wielokrotne ostrzeliwanie miasta Monastyru w dolinie Fechty odpowiedzieliśmy ottrzeliwaniem dzielnicy kolejowej w St. Denis.

Ogień nieprzyjacielski, skierowany wskutek tego na Markirch, został wstrzymany, skoro nasza artylerja zwróciła się ku francuskim schroniskom.

Naczelne dowództwo armji.

Komunikat austrjacki.

WIEDEN, (W. B. T.) Urzędowo donoszą z 14 sierpnia:

Rosyjski plac boju.

Sprzymierzone armje, które posuwają się na terenie, na zachód od Bugu wypędziły także wczoraj w pościgu tylne oddziały nieprzyjaciela Austrjacko-Węgierskie wojska, posuwając się po obydwóch stronach kolei Łuków—Brześć Litewski, doszły do terenu na zachód i południe od Międzyrzecza. Wojska niemieckie dotarły do okolic Wisznicy i przedarły się po za Włodawą.

We wschodniej Galicji nic nowego.

Włoski plac boju.

Wczoraj odparte zostały ataki nieprzyjacielskie na różnych częściach południowo zachodniego frontu, a mianowicie w tyrolskim okręgu pogranicznym na pozycję Fedaja i na linji Beperio (na południe do strumienia Szluder), w okręgu Gorycji, na Monte dei Seibussi i na wzgórze, na wschód od Monfalcone. Wszędzie pozostały w naszych rękach dawne pozycje.

Nocą podjechał nasz pociąg opancerzony aż do wjazdu do Monfalcone, ostrzeliwał artylerję nieprzyjaciela na stokach ta Rocca i treny około fortyfikacji adryatyckich.

Zastępca szefa sztabu generalnego
v. Hoefer.

Komunikat francuski.

Doniesienie urzędowe z dnia 13 sierpnia.

Dzień przeminał względnie spokojnie. W okręgu Nieuport. za pomocą ognia naszego udaremniliśmy wykonanie przez Niemców ataku.

Z pozostałego frontu, za wyjątkiem akcji artylerji w Artois i w Argonach, gdzie kanonada trwa łącznie z walką na granaty ręczne i petardy, niema nic do doniesienia.

Komunikat rosyjski.

Wielki sztab generalny donosi 13 sierpnia:

W dniu 12 sierpnia, na południowy wschód od Mitawy, wojska nasze odrzuciły Niemców. Podczas swego odwrotu utracili oni pewną liczbę jeńców.

W kierunkach na Jakobstadt, Dźwińsk i Wilkomierz w dalszym ciągu napieramy na oddziały nieprzyjacielskie i przezwyciężamy ich opór.

W okolicy Kowna, Niemcy powstrzymali swoje ataki Trwa jednak dalej walka artylerji.

Na froncie pomiędzy Narwią a Bugiem, za pomocą wykonanego w dniu 11 sierpnia kontrataku, ułatwiliśmy oddziałom naszym, znajdującym się w północnym odcinku, odwrót na tylne pozycje.

Na drogach, wiodących do środkowej Wisły, stosownie do warunków ogólnego położenia, opuściliśmy Sokołów, Siedlce i Łuków. Wogóle, na froncie wojsk naszych, operujących na lewo od Bugu, w dniu 12 sierpnia nie odbyło się żadne starcie o ważniejszem znaczeniu.

Na prawo od Bugu, nad Złotą Lipą i nad Dniestrem nie zaszły żadne zmiany ważniejsze.

Dzisiejsza sytuacja.

Stan rzeczy tak na zachodnim, jak na wschodnim, najbliżej, bo bezpośrednio nas obchodzącym terenie walki w ostatnich dniach niewiele się odmienił, przynajmniej ciągle rozwija się w tym samym niekorzystnym dla państw wojujących z Niemcami kierunku. Mniej niepowodzeń dotyka ich we Francji, lecz tu na terenie Polski, Żmujdzi i Inflant nie wiedzie się im boleśnie

Zeppeliny i aeroplany niemieckie szybują codziennie nad fortecą Dyneburską i nad Rygą, skąd już wyjeżdżają władze i ludność cywilna.

Na Kurpiach i na Podlasiu posuwa się akcja wojsk sprzymierzonych dalej ku wschodowi. Wojska austrjackie dążące od południo-zachodu doszły już Międzyrzecza, oddalonego koleją Terespolską o 68 kilometry od Brześcia Litewskiego, od którego dzielą go tylko trzy stacje Biała Chotyłów—Terespol.

W gubernji Łomżyńskiej zajęli ostatnio Niemcy Ostrołękę a i Siedlce, stary gród Podlaski, magnacka siedziba Czartoryskich i Ogińskich jest w ich rękach. Od XIV wieku znane jako wieś Nowe Siedlce, przez Zygmunta I w roku 1547 zamienione na miasto spokojny przez długie lata wiodło żywot Raz tylko w r. 1703 poruszone przez Augusta II Mocnego, odbywającego tu naradę wojenną z hetmanami drzemało, budzone z rzadka pożarami, które niszczyły po pół miasta, jak w 1865 i 1874.

Był czas, że miasto to przechodziło z rąk do rąk, będąc po podziale kraju pod berłem Austrji, potem stolicą departamentu księstwa Warszawskiego od 1715 głównem miastem województwa, od 1837 do 1844 siedzibą władz gubernjalnych.

W r. 1844 zeszło do rzędu miast powiatowych, aby znów w 1867 stać się stolicą gubernji Siedleckiej. Tak trwało do 1914 roku kiedy oderwanie Chełmszczyzny straciło znów Siedlce do rzędu miast powiatowych w gubernji lubelskiej.

Dziś jest ono znów w innych rękach i Bóg wie, jakie losy je czekają wraz z Podlasiem i z całym krajem, w którego sercu leżą

Fr. Gal.

Pochód na Piotrogród?

Korespondent roterdamski „Berliner Tageblattu“ podaje szereg ciekawych informacji nadchodzących z Piotrogrodu drogą na Londyn, oba wie szerzącej się w prasie rosyjskiej przed pochodem Niemców na Piotrogród.

Oto co donosi korespondent piotrogrodzki „Daily Mail“:

„Za wątpliwe uważać należy, czy zdołamy utrzymać linję Niemna i Bugu, gdzie nieprzyjaciel znajduje się już w Wiłkomierzu i pod Kowlem przy tej linji“.

Pisma rosyjskie dochodzą do wniosku, że właściwym celem Niemców jest—stolica. Sztab generalny rosyjski uznał za wskazane wydać w tej sprawie oświadczenie, ktore brzmi:

Nieprzyjaciel, jakiekolwiek są jego zamiary, stolicy nie dosięgnie gdyż gubernja pskowska pokryta jest s ecią jezior i błot, które tworzą silną linję obronną. Ewentualne potarcie nieprzyjaciela na Piotrogród udaremnia ta linja obronna.

Z Dumy.

Biuro Wolffa za „Berlingske Tidende“ donosi: Rosyjskie biuro prasowe rozpowszechnia wiadomość, że po ostatnim posiedzeniu Dumy, które odbyło się przy drzwiach zamkniętych, nastrój wśród posłów znacznie się podniósł. Zwłaszcza pewne oświadczenie ministra wojny dodało otuchy.— To samo można powiedzieć o środkach przez rząd zastosowanych. Dziennik od siebie dodaje że posiedzenie wzmiankowane przeciwieństwa istniejące pomiędzy partjami zupełnie zatarło.

Rewelacje Suchomlinowa.

Dotychczasowy rosyjski minister wojny Suchomlinow pracuje nad memorjałem dla dumy i rady państwa, w którym wyjaśnia przyczyny braków w administracji wojskowej, za które czynią go odpowiedzialnym. Przyjaciele Suchomlinowa twierdzą, że memorjał zawierać będzie rewelacje kompromitujące osobistości którym Suchomlinow jako minister nie mógł się sprzeciwić. W kołach dumy przypuszczają, że chodzi o wielkiego księcia Sergjusza Michajłowicza. Rosyjskie klęski Suchomlinow tłumaczy brakiem kultury narodu rosyjskiego i machinacjami wielkiego przemysłu rosyjskiego.

Ossowiec i Mitawa.

Donoszą z Rotterdamu: Z Petersburga piszą, że mocarstwa centralne zamierzają widocznie otoczyć cały teren twierdz, ażeby Rosjanom odciąć odwrót.

Fachowcy wojskowi uważają zdobycie Ossowca za najbliższy cel Niemców. Otrzymali tam posiłki i zamierzają atak przy pomocy artylerji i duszących gazów. Fachowiec wojskowy „Now. Wremia“ twierdzi, że Mitawa jest znowu w ręku rosyjskiem i że ofenzywa niemiecka w okolicy Rygi została osadzona na miejscu.

Z Warszawy.

Z Berlina donoszą nam: Dziś rozmawialiśmy już z rodakiem, który wczoraj przyjechał z Warszawy. Kolej prowadzi z Berlina wprost do Warszawy, Niemcy zdołali już naprawić część kolei zniszczonej pod Warszawą.

Ciekawe są szczegóły o nastroju Warszawy podczas okupacji, które nasz znajomy opowiadał. Według nich Warszawa okazała naprawdę wielką godność. Ludność wobec wkraczających wojsk niemieckich zachowała się z powagą. Tramwaje kursowały, magazyny były otwarte, każdy zajmował się swymi interesami, tylko garstki ciekawych patrzyły na wkraczające wojska. Dzienniki w chwili wyjazdu naszego znajomego wychodziły bez cenzury, początkowo po ulicach wolno było chodzić do godz 9 wieczorem, w chwili wyjazdu czas wychodzenia na ulice przedłużono już do godz 12 w nocy. Teatry są czynne w Warszawie, jakby się nic nie zmieniło.

Przyjechał do Warszawy Piłsudzki; w oficynie obok pomnika Paskiewicza wywiesił chorągiew biało-amarantową. Tam odbywa się rekrutacja do legionów. W pierwszych dniach napływ był dosyć spory, ale wnet ustał, widocznie, gdy powstępowali wszyscy ci, co tworzyli ciche kadry legjonów.

Na gmachach, mieszczących władze niemieckie, wiszą chorągwie niemieckie

Z Warszawy wyjechało dosyć sporo osób, między innymi Dmowski, Balicki, Ehrenberb, Nowodworski i inni. Miasto nie wiele ucierpiało. Ludność, szczególnie wiejska z okolic Warszawy, narzeka na odchodzących Rosjan, którzy wszystko niszczyli.

Austrja w Berlinie.

Austro-węgierski minister spraw zagranicznych, baron Burian przybył wczoraj rano do Berlina.

Bratni naród.

Z Pragi donoszą, że Rada miejska na posiedzeniu dnia 5 bm uchwaliła przemienić nazwę dotychczasową ulicy Paryskiej na „ulicę Lwowską“.

Protest Grecji.

Agence d'Athénes donosi: Szef gabinetu minister spraw zagranicznych wręczył odpowiedź Grecji na wystąpienie mocarstw czwórporozumienia Odpowiedź Grecji ułożona jest w formie protestu przeciw odstąpieniu terytorjów greckich.

Pod Dardanelami.

„Koln. Ztg“ donosi za „Tempsem“, że siły sprzymierzonych pod Dardanelami wynoszą obecnie 160,000 ludzi. Obiegają pogłoski, że 60 okrętów wojennych jest na wodach około półwyspu Gallipoli.

Kto winien?

Piotrogrodzki korespondent „Tempsa“ dowiaduje się, że rząd rosyjski w zgodzie z życzeniem Dumy ustanowił wyższą komisję śledczą, której zadaniem będzie wyśledzić i pociągnąć do odpowiedzialności tych, którzy zawinili, iż jest brak dostatecznej ilości amunicji i materjału artyleryjskiego.

Fabrykacja amunicji w Anglji.

„Koln. Ztg.“ donosi: Angielski minister dla amunicji oświadczył korespondentowi „Tempsa“, że dnia 15 lipca b. r. w Anglji 15 razy tyle wytwarzano amunicji, co 15 lipca ub. r.; pod koniec sierpnia wyrabiać się będzie 100 razy tyle amunicji, co we wrześniu ub. roku, a w przyszłości produkcja jeszcze wzrośnie. 12,000 robotników fachowych odwołano z frontu dla pracy w fabrykach państwowych w liczbie 16. Oprócz tego 40,000 robotników pracuje w fabrykach prywatnych przy wyrabianiu amunicji.

Zaprzeczenie.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ dowiaduje się: Z Londynu rozszerzono ponownie wieść, upiększoną najróżniejszemi fantastycznemi szczegółami, że rząd niemiecki, za pośrednictwem króla Danji, uczynił ubiegłego tygodnia w Petersburgu propozycje pokojowe, które wszakże odrzucił rząd rosyjski. Wiadomość ta jest zmyśloną.

Rząd niemiecki nie odrzuci napewno bez wszystkiego rozumnych propozycji pokojowych, gdy mu zostaną przedłożone. Na propozycje pokojowe z jego strony nadejdzie czas wtedy, gdy rządy nieprzyjacielskie okażą się gotowemi do uznania, że rozbiła się ich wyprawa wojenna przeciw nam.

Komendant Warszawy.

Według informacji „Vossische Zeitung“ — komendantem Warszawy został naznaczony podpułk. Schmidt, który rozpoczął już pełnić swe obowiązki służbowe.

— o —

Przymus małżeństwa po wojnach.

Zawsze i wszędzie podzielali politycy i mężowie stanu zdanie, iż im bardziej jest kraj zaludniony, tem większe jego bogactwo. Dlatego też ustawodawstwo starało się po wojnie o ułatwienie zawierania małżeństw, aby w ten sposób wynagrodzić straty w ludziach, doznane w walkach.

Uczeni starego testamentu wyjaśniają, że małżeństwo jest obowiązkiem każdego mężczyzny, skoro tylko ukończy ośmnasty rok życia.

Wyrazem tego zapatrywania w późniejszych czasach był podatek kawalerski, zaprowadzony w roku 365 przed Chryst. za czasów Camillusa. Nie znamy dzisiaj jego wysokości, pewną jednak jest rzeczą, że ściągano go bezwzględnie.

Bardziej jeszcze surowe były w tej mierze przepisy prawne cesarza Augusta, znane pod nazwą „lex Julia et Papia Poppea“. Według nich musiał wstępować w związki małżeńskie każdy mężczyzna pomiędzy 25 rokiem życia a 50, każda kobieta pomiędzy 20 a 50. Wdowiec lub wdowa, utraciwszy swą lepszą połowę, powtórnie musieli wstępować w związki małżeńskie, a najdłużej dwa lata wolno im było pozostać w stanie wdowim.

Strony rozwiedzione mogły pozostać wolne tylko półtora roku. Niezaślubieni nie mogli wejść w posiadanie spadku, a małżeństwa bezdzietne dziedziczyły tylko połowę, o ile zaś szło o spadek po jednej lub drugiej stronie — tylko dziesiątą część. Gdy na ich miejsce nie znaleziono innych dziedziców, posiadających dzieci, to spadek taki zabierało państwo.

Obowiązkiem ojca było danie posagu córkom.

Gdy rodzice wzbraniali dzieciom małżeństwa, wkraczało w to państwo.

Obywatele, posiadający w Rzymie troje dzieci, we Włoszech czworo, a w prowincjach pięcioro, zwalniani bywali od płacenia publicznych danin.—

We Francji, za czasów Colberta, każdy obywatel, który ożenił się przed ukończeniem 20 roku życia, zwolniony był od opłaty wszystkich podatków aż do ukończenia 25 lat.— Podobne prawa obowiązywały w Saboudji i Hiszpanji. W tej ostatniej rycerz wolny był od służby wojennej przez cały czas choroby swojej żony.

W Rosji ukazała się w r. 1607 ustawa, wedle której właściciel ziemski miał nakazane, aby swych poddanych łączył w związki małżeńskie: chłopców przed 20 rokiem życia, a dziewczęta przed 18. Gdyby tego zaniedbał, poddanym przysługiwało prawo domagania się wolności. W Hanowerze i Brunświku spadek po kawalerze przypadał nie krewnym, lecz państwu.

Najciekawszem jednak było prawo, że skazany na śmierć został ułaskawiony i otrzymał wolność, jeżeli znalazła się osoba, chcąca go poślubić. Podobny wypadek wydarzył się w Szwajcarji w r. 1225.

Za liczne kradzieże i włóczęgostwo skazano tam na karę śmierci pewną młodą dziewczynę i właśnie zabierano się do wykonania wyroku, gdy zgłosił się jakiś czeladnik garbarski z oświadczeniem, iż on chce ją poślubić.

Nie widział jej nigdy przedtem, ani też z nią nie mówił, zachwycił się jednak jej urodą od pierwszego wejrzenia i odrazu powziął plan poślubienia jej.

Sąd zgodził się na propozycję, połączył ich z miejsca i—jak piszą kroniki—młoda para żyła długie lata w szczęściu i dostatku.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dziś we wtorek 17 Mirona, Pawła i Juljanny.
Jutro w środę 18 Firmina B. W. Agapita M.
Wschód słońca o godzinie 4 m. 46.
Zachód słońca o godzinie 7 m. 21.

Wiadomości historyczne

1812 Wzięcie Smoleńska.
1663 Jan Kazimierz na czele 24,000 armii wyrusza na Ukrainę.

Z Jasnej Góry.

W niedzielę 15 sierpnia jako w uroczystość Wniebowzięcia N. Marji Panny napływ pobożnych był wielki. Jaskrawo odbijały barwne stroje naszych wieśniaczek i wieśniaków, którzy na zwykłą doroczną uroczystość ściągnęli w znacznej liczbie, nietylko z bliższych okolic, ale i z dalszych choć oczywiście napływ ten nie może iść w porównanie z innymi latami. Wśród wielkiej ciżby wiernych, sumę celebrował o. Bernard, słowo Boże zaś wygłosił o. Romuald, którego wysłuchano w skupieniu.

Na rynku Jasnogórskim przez cały dzień koczowało przeszło 100 furmanek, nie było ich jednak ani w ul. św. Barbary ani w dziedzińcach domów przy ul. 7-Kamienic, jak za lat poprzednich.

W sobotę i w niedzielę oświetlony był rzęsiście szczyt, brakowało jednak iluminacji krzyża na wieży, skąd tak pięknie świecił jeszcze przed rokiem na ciemnem tle nieba.

Na odpust ten przybyło kilka kompanji w liczbie od 10 do 40 osób, z następujących bliższych i dalszych okolic: z Garnka około Kłomnic, z Ząbkowic, z Wojkowic Kościelnych, z Niegowy pod Żarkami, z Truskolas i ze Stanisławowa (gub. Kielecka). Prócz tego, jedną z pierwszych była kompanja z Kidowa, niedaleko Pilicy, która przybyła w sobotę rano, do ostatnich należy zaliczyć kompanję z Siewierza. Wczoraj pątnicy wracali ze śpiewami napowrót do swych wiosek, do domu.

Dzień urodzin cesarza Franciska Józefa.

Z okazji najwyższych urodzin Jego Cesarskiej Mości cesarza austrjackiego, króla Węgier itd. Franciszka Józefa I we środę 18 sierpnia o godz. 11 przed południem w kaplicy łaskami słynącego obrazu Najśw. Maryi Panny na Jasnej Górze odprawione zostanie uroczyste nabożeństwo.

Sprzedaż soli.

Przypominamy, że począwszy od dziś w lokalu Komitetu odbywać się będzie w godzinach biurowych sprzedaż **soli** sklepom posiadającym książeczki, wydawane przez Komitet.

O karty chlebowe.

Ponieważ wielu jeszcze nie podało deklaracji z wymienieniem liczby osób w celu otrzymania kart chlebowych zwraca się uwagę wszystkich gospodarzy domów, iż termin podawania tych deklaracji ubiega w przyszły czwartek, kto zaś rozporządzenia tego nie wypełni narazi siebie i swych lokatorów na nie otrzymanie chleba, dowolna sprzedaż którego od przyszłego poniedziałku 23 b. m. zostanie wstrzymaną.

Okręgi chlebowe.

Wobec licznych zapytań do którego okręgu należy dana ulica, powtarzamy poniżej wykaz okręgów zamieszczony już przez nas w № 197 z dn. 12 Sierpnia.

Okręg I. Zawodzie, Sachalin, Marysia, Kucelin,

Okręg II. ulice: Prosta, Senatorska, Kozia, Mostowa, Garncarska, Nadrzeczna od Prostej do Koszarowej, Koszarowa, Warszawska, Krakowska od Nowego Rynku do Mikołajewskiej, Mikołajewska od Krakowskiej do rzeki, Targowa, Nadrzeczna od Mikołajewskiej do Prostej, Stary Rynek.

Okręg III. ul. Aleksandrowska, Spadek, Ogrodowa (od N. Rynku do Spadku), Krótka, Kawia, Stodolniana, Tartakowa, Cmentarna, Kule.

Okręg IV. N. Rynek, Ogrodowa (od N. Rynku do Piotrowskiej), Mikołajewska, Dojazd, Fabryczna, I-sza Aleja.

Okręg V. Ogrodowa (od Piotrowskiej do 2-go przejazdu), Stawowa, Mokra, Mała, Krakowska od Mikołajewskiej, Ostatni Grosz.

Okręg VI. 2-ga Aleja, Konstantynowska, Jasnogórska, Teatralna (od 2-ej Alei do Jasnogórskiej), Cerkiewna, Ciemna (od Konstantynowskiej do Cerkiewnej).

Okręg VII. 3-cia Aleja, Szkolna, Celna, Ciemna od Cerkiewnej.

Towarzystwo Opieki Szkolnej

z dniem 1-go Września 1915 r. otwiera

GIMNAZYUM MĘSKIE

pod kierunkiem WACŁAWA PŁODOWSKIEGO

Wpis wynosi w klasach: wstępnej, I, II, III i IV po **60 rb.** w V **80 rb.** VI **100 rb.** VII i VIII po **150 rb.** rocznie. Uwaga: klasy VI, VII i VIII zostaną otwarte o ile do każdej z klas zapisze się przynajmniej po 10 uczniów, opłacających wpis całkowity. Zapisy przyjmuje kancelarja szkoły do dnia 21-go Sierpnia w dnie powszednie od godziny 10-ej rano do 1-ej po poł. w lokalu Tow. Dobroczynności przy ulicy Staszyca (II piętro). Egzaminy rozpoczną się dnia 23-go Sierpnia.

Prywatne Gimnazyum Filologiczne Męskie

Wincentego Szudejko

Od nowego roku szkolnego mieścić się będzie w domu **W-go Grabowskiego, ul. Jasnogórska № 24,** w lokalu b. gimnazyum **hr. Kapnist.** Egzamina powakacyjne i poprawkowe od 20 Sierpnia, lekcje dnia 1-go Września. Informacji udziela kancelarja szkoły, ul. Szkolna № 10.

Okręg VIII. Teatralna (od Jackowskiego do Stradomskiej), Żelazna, Św. Stanisława, Zielona, Centralna, Jasna, Nowa, Dzika, Hubertowska.

Okręg IX. Stradomska, Stradom, Św. Władysława, Mickiewicza, N. Kielecka, Św. Barbary, Kościelna Św. Kazimierza, 7 Kamienic.

Okręg X. Wieluńska, Rynek Wieluński, Św. Rocha, Kiedrzyńska, Parkitka

Patenty na rok 1915.

Ponieważ wystawione przez Magistrat miasta Częstochowy poświadczenia dla osób, trudniących się handlem i przemysłem (patenty) obejmują tylko jedną, lub dwie trzecie roku 1915 p. Landrat wzywa trudniących się handlem i przemysłem miasta Częstochowy obowiązanych do wykupywania patentów, aby w celu ostemplowania przedłożyli swe patenty oddziałowi podatkowemu tutejszego Zarządu Cywilnego (Szkolna 4) najpóźniej do 31 b. m. i wpłacili równocześnie resztę należytości

Kto punktualnie nie uczyni zadość temu wezwaniu, chociaż prowadzi swój handel, lub przemysł, będzie surowo ukarany.

Egzekutor sądowy w Częstochowie.

Były rosyjski egzekutor sądowy, p. Feliks Wolski w Częstochowie, ul. Cerkiewna 7, został ustanowiony egzekutorem sądowym dla okręgu cesarskiego Sądu obwodowego w Częstochowie.

Do przedsiębrania czynności egzekucyjnych w mieście Częstochowie jest wyłącznie on upoważniony, podczas gdy egzykucji na wsiach dokonują w pierwszej linji, jak dotychczas, wójci.

Ruch ludności.

W parafji św. Zygmunta w ubiegłym tygodniu zanotowano urodzin 24 i śmierci 22. Ślubów nie zawierano.

Ze szpitala miejskiego.

W dniu wczorajszym w szpitalu miejskim znajdowało się ogółem 75 chorych — 33 kobiety i mężczyzn 42, w tem 6 wojskowych.

Pieniądze do odebrania.

W Biurze komisji pośrednictwa w pracy (Dojazd Nr. 9) są do odebrania pieniądze dla następujących osób:

431—Koszyk Walenty dla Koszyk Stanisławy—40 mk, 440 — Koźmińska—20 mk., 447—Jambor Michał dla Jambor Katarzyny—Ost Grosz—26 m., 448—Serczyński Jan dla Serczyńskiej Elżbiety—19 mk, 452—dla Otockiego Stanisława—15 mk, 453—Gdec Aniela—50 mk., 454—Filipczak Józefa—20 mk., 456—Torbus Jan — 30 mk., 457—Szopa Marja—100 mk., 458—Kułec Ludwika—10 mk., 459 — Samul Korudrz dla Samula Barlama — 20 marek.

Po odbiór pieniędzy zgłaszać się należy do biura Komisji pośrednictwa w pracy przy ul. Dojazd nr. 9.

Z poczty miejskiej.

W biurze poczty miejskiej, ulica Teatralna Nr. 16, jest do odebrania znaczna liczba listów, adresowanych do osób, których nie odnaleźli listonosze, oraz listy zwrócone przez pocztę.

Listy do odebrania:

Joanna Jędrzyjkiewicz, Louis Feilchenfeld, H. Icek, Anna Mrozek—ul. św. Barbary 11, B. Mrozewski, Franciszek Laskowski, Emilja Reszke, Tomasz Zalejski—II Aleja 5, S. Zultak—Aleja 13, M. Weissman, Adolf Wiener, M. Weinberg, Johann Wieszik—Nr. 4, Ch. Wekselman, Edmund Sneikus, Georg Schitting, Berek Silbergleit—Gazowizna Nr. 17, Jacob Silbersztein—Ogrodowa, Franciszek Szewczyk — Warszawska 69, Agnieszka Krajewska—św. Barbary 35, Klemens Stelecki, Bernard Silbergleit—Szkolna 17 lub II Aleja 12, M. Rozwens dla Leokadji Robak.

Listy zwrotne:

Leokadja Kur dla Adama Kur w Szwajcarji, Wł. Stempkowski dla Feliksa Celler w Dąbrewie Górniczej, J. Frenkel dla Samuela Frenkel w Wittenbergu, Marja Knapczycka dla Apolonji Opala w Magdeburgu.

Dzisiejszy teatr na chorą artystkę.

Dziś więc wieczorem w teatrze „Apollo" odegrana będzie słynna w swoim czasie komedja Kaz. Zalewskiego p. t. „Małżeństwo Apfel". Jestto jedna z najlepszych sztuk naszego znakomitego komedjopisarza, którego zasłużenie nazwano polskim Sardou. Same już względy powyższe winne wpłynąć na szczelne zapełnienie sali dzisiejszego wieczoru. Jest jednak nadto wzgląd drugi zapewniający temu spektaklowi powodzenie, mianowicie to, że dochód z niego przeznaczony jest na zasłużoną artystkę, ulubienicę publiczności, szczególniej ostatnio w rolach charakterystycznych w operetce p. Marję Skrzycką, dotkniętą od kilku miesięcy ciężką chorobą, pozbawiającą ją władzy w nogach. Dochód z dzisiejszego przedstawienia zapewnić jej ma kąpiele, od których, jak twierdzą lekarze, zależnym jest jej powrót do zdrowia.

A więc dziś nikogo braknąć nie powinno w „Apollo" z tych, kto lubi dobrą sztukę lub czyny miłosierne.

Koncert benefisowy p. Celińskiej.

Pani Czesława Celińska ze względu na dzisiejszy benefis p. Marji Skrzyckiej, odkłada swój koncert—benefis, mający się odbyć dziś, na piątek 20 sierpnia. Bilety zakupione ważne będą na ten dzień. Program koncertu niezmieniony.

Z aresztu miejskiego.

W areszcie miejskim przy Magistracie przebywa obecnie 92 osoby, w tem 10 kobiet.

Bez wieści.

Roman Maltazar, wyjeżdżając w zeszłym roku za granicę do roboty, zostawił u swego szwagra, Antoniego Łakoszy, zamieszkałego w Zawierciu przy ulicy Sądowej Nr. 8 w domu Mularzyka, troje dzieci: Leokadję, Stefana i Stanisława, o których nie ma od dłuższego czasu żadnej wieści. Przeto zwraca się do ogółu z prośbą, aby, gdyby ktoś co wiedział o wyżej wymienionych dzieciach, zawiadomił go o tem za pośrednictwem biura Komisji pośrednictwa w pracy, ul. Dojazd nr. 9. Wszelkie poniesione koszta zostaną z wdzięcznością zwrócone.

Ofiara na odzież.

4 rb. 24 i pół kop. zebrane na zabawie dziecięcej w ogrodzie państwa G. zorganizowanej przez Marychnę W., Polę Z., Jadzię Z i Romę W.

Użyteczność pokrzywy.

W dzisiejszych czasach ogólnej drożyzny wszystkich artykułów spożywczych między niemi i jarzyn warto wspomnieć, że pokrzywa wielka (Urtica dioica) może oddać wielkie usługi tak pod względem leczniczym jak użytkowym. Jest to roślina krajowa, która rodzi się i krzewi bujnie w każdych warunkach, z powodu jednak nieznajomości przez rolników własności jej, jako też, że parzy bolesnie ciało przy dotknięciu (czemu można zapobiedz parząc gorącą wodą, siano zaś z pokrzywy traci własności parzenia) jest u nas ogólnie pogardzaną, choć niesłusznie

Pokrzywa stanowić może wyborne pożywienie.

Z wiosny zaraz młode jej pędy—łodyżki i listki użyte być mogą jako jarzyna smaczna, pożywna i zdrowa. W czasie lata stanowić może bardzo zdrową i lekkostrawną paszę dla bydła mlecznego, a porznięta na sieczkę i użyta w tym stanie, jako dodatek do paszy przez swe własności dyetyczne i lekarskie chroni bydło i konie od wielu chorób. Posiekaną drobno pokrzywę drób spożywa bardzo chętnie, świnie zaś nią karmione odznaczają się dobrym apetytem i tuczą się szybko.

W zimie dobrze jest dawać kurom suszone liście pokrzywy drobno posiekane i ugotowane gdyż wówczas są zdrowsze i lepiej się niosą.

Pokrzywa oddaje również wielkie usługi w ustalaniu lotnych piasków i, tworząc zbitą masę korzeni i łodyg, powiększaniu ich urodzajności.

Skonfiskowane chały.

Jak wiadomo wszelki wypiek z mąki pszennej jest teraz zabroniony i ciasto białe służyć może tylko dla chorych. Tymczasem nie wszyscy piekarze stosują się do tych zarządzeń i przeważnie żydzi wypiekają chały. Ostatnio w piekarni M. Wintera przy Rynku Wieluńskim nr 4 znaleziono wypieczone chały, które policja skonfiskowała na cel dobroczynny.

Z Poznania.

Dziewięciu na wojnie.

Dziewięciu synów na wojnie miała wdowa Katarzyna Janek z Kiełpina w powiecie babimojskim. Jeden z nich poległ, czterech jest ciężko rannych.

Jeszcze miliard.

„Matin" stara się wyjaśnić swoim czytelnikom co to znaczy miliard. — Rodzina, któraby miała miliard za czasów urodzenia Chrystusa, mogłaby—nie mając od tego kapitału żadnych dochodów—wydawać z gotówki do dnia dzisiejszego po 1 franku na godzinę, a 1440 fr. na dzień. I jeszcze nie byłoby z wydaniem tych pieniędzy końca, bo dopiero z upływem bieżącego roku kończy się od tego czasu 1,006,524,000 minut.

Miliard w złocie waży okrągłe 322,500 kgr. i obejmuje około 17 mt. sześciennych, a na jego podniesienie do góry trzebaby najmniej 6 tysięcy ludzi.

Aby go przewieźć koleją, trzebaby 24 wagonów.

Miliard w sztukach 20 frankowych, położonych obok siebie, ogarnąłby przestrzeń 1,50 klm., a słup ustawiony z takich monet, położonych jedna na drugiej, miałby wysokości 33 kilometry.

Doktór PAWEŁ BRONIATOWSKI
Częstochowa, Nowy-Rynek 3, telefon 34.
Choroby skórne, płciowe, włosów weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4—8 po poł. Panie od 3—4 popołudu. Stosuje wyłącznie wstrzykiwanie SALWARSANU (HATA 606 i 914 i bezdania kroi na syfilis. 90—

Gimnazjum
M. Słowikowskiej
ul. Teatralna Nr. 24.
rozpoczyna egzaminy wstępne dnia 1-go Września r. b. Wszelkich informacji udziela kancelarja codziennie od godz. 10—12 i od 3—6. Wpisy zniżone.

2-u klasowa szkoła męska
K. Bolewskiego
(dawniej Z. Wigurskiej)
Teatralna 31.
rozwija i gruntownie przygotowuje dzieci do dalszego kształcenia. Do najniższego oddziału przyjmuje się chłopców od lat 7. Przy zapisach pewne udogodnienia. Egzamina dla nowowstępujących od 1 Września. Kancelarja otwarta od 9—1-ej i od 8—5-ej po południu.

Teatr „APOLLO"
I Aleja 12.
We wtorek 17-go Sierpnia r. b.
na rzecz M. Skrzyckiej.
MAŁŻEŃSTWO
APFEL
Komedja w 4-ch aktach
K. Zalewskiego.
Początek o g. 7 m. 15 wiecz.

Teatr PARYSKI II Aleja 19.
Program od piątku 13 do wtorku 17 Sierpnia 1915 r. (włącznie)
Schronienie sieroty
(Dramat)
Pod ogniem parowozu
(Dramat)
Pocichutku od żon (Komiczny)
Hodowla owiec (Natura)
Rozrywki zimowe w Szwajcarji (Natura)
Kronika Gaumont (Natura)
Kronika Eclair (Natura)
Na obcym welocypedzie (Komiczne)
W sobotę 14 i niedzielę 15 b. m.
Na scenie:
WĘGLARZE
Operetka J. Offenbacha w 1-ym akcie.
Reżyser T. Wołowski.
We wtorek 17 Lipca r. b. KONCERT
p. Czesławy Celińskiej
Zmiana programu w **Środy i Soboty**
Początek przedstawień o g. 4½ po poł

Teatr „ODEON" II Aleja 43
Program od soboty 14 do czwartku 19 Sierpnia (włącznie)
Obcy ptak
Tragedja miłosna w 3-ch częściach.
Wróli głównej słynna —
Asta Nielsen.
Szewc i bogacz (Komedja podług LAFONTEINE'A.)
Przegląd wojsk w obecności Cesarza Niemieckiego w Potsdamie (Z natury)
Ostatnie trzęsienie ziemi we Włoszech. (Z natury)
Przeprowadzka elektryczna (kom.)
Zmiana programu w **sobotę.**
Ceny miejsc: 50, pf. 40 pf. i 20 pf.
Dzieci: 30 pf. 20 pf., 10 pf.

Wykłady, na Kursach Handlowych
W. Nassalskiego,
półrocznych, dla osób płci obojga, rozpoczną się 24 Sierpnia r. b Zapisy przyjmuje i informacji udziela kancelarya Kursów przy ul. Teatralnej № 23 m. 3 codziennie od 3—4 po poł. Specyalny wykład korespondencyi handlowej niemieckiej i francuskiej po rb. 10 za kurs.

Potrzeba
zaraz na czas dłuższy dla rodziny mieszkanie umeblowane składające się z 2-ch do 3 ch pokojów i kuchni Oferty w Gońcu sub „Mieszkanie". 0118—

Pokój umeblowany do wynajęcia wprost Powiatu. Szkolna 9, Galiński. —

Podania Prośby i Obrony Przepisywanie na maszynie, oraz wszelką korespondencyę niemiecką załatwia skutecznie Renomowane biuro próśb M. Schönfeld. Cerkiewna № 5 parter z frontu. Wiadomość także I Aleja № 1. w składzie win. 571—

Zgubiono książeczka kasy Poż. Oszczędnościowej № 4075. 362—

Dnia 14 b. m. zgubiono w przejściu z ul. Teatralnej na Żelazną czarną damską torebkę. Uczciwy znalazca raczy zwrócić za nagrodą Żelazna 11 Federowiczówna. 576—

Odlewnia żelaza Braci Kanczewskich zostaje uruchomiona. Ogrodowa 53. 559—

Redaktor i wydawca F. D. Wilkeszewski. Kierownik Literacki F. J. Galiński

Dozwolone dla rozpowszechniania przez niemiecką władzę cenzuralną.